

[Ole Bjørn Kraft.]

virkelig at arbejde med disse problemer. Det vilde være naturligt, tror jeg, at knytte et fast sekretariat til nævnets virksomhed. Vi er rede til at fremsætte de tanker i mere konkrete forslags form, men da udenrigsministeren har sagt til os, at sagen er til overvejelse i regeringen, vil vi gerne overlade initiativet til denne i håbet om en tilfredsstillende løsning.

For at gå videre med en bedømmelse af mindretalsystemet vil jeg gerne sige, at det er en af mindretalsystemets mest åbenlyse svagheder, at det indebærer en fristelse til hyppige valg, til at føre den partipolitiske agitation i forgrunden og holde det politiske liv i en evigt dirrende uro. Det har i denne forbindelse været diskuteret, om vi skulle gå over til her i landet at indføre uopløselighed for folketinget i valgperioden, således som det er tilfældet i Norge nu. (*Forsvarsministeren* [Rasmus Hansen]: Og i Frankrig!). Og i Frankrig; jeg kommer til det synspunkt om et øjeblik. Nu er der det ejendommelige, at i Norge er man begyndt i stigende grad at se hen til det danske system. Det er gået her som så ofte i livet: lykken er, hvor du ikke selv befinder dig. Og ikke blot kan hyppige valg være til skade for en sund politisk udvikling, men, som den højtærede forsvarsminister antydede ved sin afbrydelse, også altfor hyppige regeringsskifter kan være meget skadelige — det har vi jo set et eksempel på, som det blev nævnt, i Frankrig —, og derfor er det ikke på nogen måde sikkert, at det ville være klogt af os at forlade den stilling, som vi hidtil har indtaget overfor dette problem. Men vi kunne tænke os, at en mellemvej ville være at foretrække, nemlig den, at det ikke på forhånd var givet, at en mindretalsregering, der får et mistillidsvotum, umiddelbart besidder retten til at lade et valg udskrive.

Dette vil i virkeligheden være i fuld logisk konsekvens af fremgangsmåden ved regeringsdannelsen, når et ordinært valg medfører regeringsskifte; så tilkalder Hans Majestæt Kongen partiernes ledere og rådfører sig med dem. Hvad ville være naturligere, end om det samme fandt sted, om Hans Majestæt Kongen, inden beslutningen om valgets udskrivelse blev truffet, konfererede med partilederne for at se, om muligheden for en ny regering uden valg var tilstede, eller om omstændighederne ville anbefale, at man lod vælgerne tale? Jeg er overbevist om, at efterhånden som tiden går, vil en sådan opfattelse — og det er allerede sket — i stigende grad vinde til-

slutning. Jeg har med tilfredshed set, at forskellige af venstrepartiets blade, som tidligere, dengang venstre sad med mindretalsregeringsmagten, har afvist denne tanke, nu synes at vise den nogen interesse, og jeg tror, at interessen vil vokse, hvis adgangen til folkeafstemning om enkelte spørgsmål bliver indført i vor forfatning. Jeg ved naturligvis godt, at man vil hævde, at valgtruslen er mindretalsregeringens eneste våben til at tvinge partierne til forhandling, men mon det dog ikke er for lav en vurdering af de motiver, udfra hvilke partierne træffer deres beslutninger? Jeg tror, det må være opgaven at skabe så megen stabilitet i vort arbejde som muligt, og det konservative folkeparti vil støtte enhver bestræbelse, der kan underbygge samarbejdsviljen og skabe fasthed og sammenhold i landets stilling overfor de store spørgsmål, der nu skal løses. Det er derfor, vi har vort blik vendt mod arbejdet og ikke mod tanken om et valg. Når tankerne vendes mod valg herinde, ved vi, går det positive og det skabende arbejde i stå.

Det giver mig anledning til nogle bemærkninger om forfatningskommissionens arbejde. Vi er naturligvis interesserede i, at forfatningskommissionen virkelig tager fat på sit arbejde, ligesom vi vil yde vort bidrag til, at den når et resultat. Det kan næppe diskuteres, at en forfatningsrevision er påkrævet. Vi er måske en lille smule forbavsede over, at der har været vist denne sag en så ringe interesse fra de to regeringer, der har haft anledning til at beskæftige sig med den — hvadenten ministeriet hedder Knud Kristensen eller det hedder Hans Hedtoft, er jo statsministeren formand —, for det er i virkeligheden først nu for ganske nylig, at man er begyndt lidt alvorligere at arbejde med sagen. Vi kunne have været langt fremme med arbejdet, men vi er det ikke, og en forfatningsrevision må ikke være sjuskeri, den nye forfatning skulle helst komme til at stå et par generationer frem, og hvor tiltalende den tanke end kunne være at gennemføre revisionen ved 100 års jubilæet, mener vi, at muligheden herfor næppe længere er tilstede. Der er nemlig mange spørgsmål ved siden af de mere principielle om et- eller tokammersystem, valgrets alder o. s. v., der trænger til en virkelig undersøgelse og en virkelig drøftelse, f. eks. de forfatningsmæssige sikkerhedsgarantier for frihedsrettighederne.

Også problemet om selve regeringsdannelsen vil falde ind under forfatningskommissionens overvejelser, og det er et spørgs-